

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ เกษตรกรที่ได้ยื่นขอไปรับรองฟาร์มตามระบบการเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับลันจี้ในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ มีทั้งสิ้น 942 ราย

สำหรับขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดตัวอย่างของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} = \frac{942}{1 + 942(0.0025)} = 281$$

เมื่อ n = ขนาดตัวอย่าง
N = จำนวนของประชากรทั้งหมด
e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง ซึ่งกำหนดเท่ากับ 0.05

ซึ่งได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น 281 ราย จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยแบ่งตัวอย่างเฉลี่ยตามสัดส่วนของจำนวนรายในแต่ละตำบล ทั้ง 8 ตำบล

ตาราง 3.1 กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรแต่ละตำบล

ชื่อตำบล	จำนวนเกษตรกรผู้ปลูกลันจี้	จำนวนตัวอย่าง(ราย)
สันทราย	18	5
เวียง	434	130
แม่สุน	44	13
แม่ฮอน	125	37
แม่ป่า	85	26
แม่คะ	20	6
ม่อนปิ่น	208	62
โป่งน้ำร้อน	8	2
รวม	942	281

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close – ended question) และคำถามปลายเปิด (Open – ended question) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม

ตอนที่ 2 การปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลีนิจ

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะและความต้องการความช่วยเหลือของเกษตรกรต่อระบบ GAP สำหรับลีนิจ

3.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้วิจัย

3.3.1 การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) นำเอาแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมาแล้วไปปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาให้ถูกต้อง

3.3.2 การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Validity) นำเอาแบบสัมภาษณ์เฉพาะส่วนของทัศนคติไปทดสอบกับเกษตรกรผู้ปลูกลีนิจในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 ราย ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปลผลการวิจัย ใช้โปรแกรมการวิเคราะห์สถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยพื้นฐานด้านสังคมของเกษตรกร อธิบายโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เช่น ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum)

2. การวัดการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ปลูกลีนิจตามระบบ การเกษตรที่เหมาะสม เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended question) โดยการให้คะแนนสำหรับการปฏิบัติ ตอบปฏิบัติทุกครั้งเท่ากับ 2 คะแนน ตอบปฏิบัติบางครั้งเท่ากับ 1 คะแนน ตอบไม่เคยปฏิบัติเท่ากับ 0 คะแนน

3. การวัดทัศนคติเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลีนิจเป็นคำถามปลายปิด (Close-ended question) โดยการให้คะแนนทัศนคติที่มีต่อเรื่องต่างๆ ดังนี้

ระดับคะแนน 4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ระดับคะแนน 3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับคะแนน 2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ระดับคะแนน 1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย

จากนั้นนำคะแนนทัศนคติในแต่ละข้อมาหาค่าเฉลี่ย และทำการแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.75	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย 1.76 - 2.51	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.52 - 3.27	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.28 - 4.00	หมายถึง	เห็นด้วยมาก

4. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อระบบการเกษตรที่เหมาะสมของเกษตรกร พิจารณาจากการทดสอบสมมติฐานค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ซึ่งมีสมมติฐานในการทดสอบ คือ

H_0 : ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์หรือไม่ส่งผลต่อตัวแปรตาม

H_1 : ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์หรือส่งผลต่อตัวแปรตาม

โดยที่ตัวแปรอิสระมีดังต่อไปนี้

X_1 = เพศ

X_2 = อายุ

X_3 = วุฒิการศึกษา

X_4 = ประสบการณ์ในการปลูกลิ้นจี่

X_5 = รายได้จากการขายผลผลิตลิ้นจี่

X_6 = ขนาดพื้นที่ปลูกลิ้นจี่

X_7 = จำนวนแรงงาน

X_{81} = การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางโทรทัศน์

X_{82} = การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางวิทยุ

X_{83} = การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางหนังสือพิมพ์

X_{84} = การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางวารสาร

X_{85} = การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางเอกสาร, ใบปลิวต่างๆ

X_{86} = การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางเกษตรกรรายอื่นๆ, เพื่อนบ้าน

X_{87} = การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางผู้ใหญ่บ้าน, เจ้าหน้าที่เกษตร

X_9 = การเข้ารับการศึกษาอบรม

X_{10} = การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

X_{11} = สถานภาพการเป็นผู้นำทางสังคม

X_{12} = ความรู้เรื่องระบบการเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับลีนจี

X_{13} = ทักษะคิดต่อระบบการเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับลีนจี

และตัวแปรตามมีดังต่อไปนี้

Y_1 = การจัดการสุขลักษณะสวน

Y_2 = การจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร

Y_3 = การจัดการปัจจัยการผลิต

Y_4 = การปฏิบัติและควบคุมการผลิต

Y_5 = การบันทึกข้อมูลและควบคุมเอกสาร

กำหนดระดับนัยสำคัญของการทดสอบ 0.05

5. แบบสัมภาษณ์ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของเกษตรกรผู้ปลูกลีนจี เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended question) นำข้อมูลที่ได้มาบรรยาย